

Mer
intern

Portefeuille-oerlis
V&V Mathijs de Vries

Aan : **Gedeputeerde de Vries**
Van :
Toestelnr. : **058-292**
Afgestemd met :   ,
Status : **x Ter bespreking** **0 Hamerstuk**
Datum : **3 juni 2024**
Betreft : **DS-stuk over toepassen van Frysk bij verkeersborden langs wegen**

Bijlagen:
- concept DS-stik
- uitgaande brief Achtkarspelen

1. Wêr giet it oer ?

Het verbeteren van de zichtbaarheid van het Frysk als officiële taal in Fryslân, door verkeersborden met taal en zo mogelijk bewegwijzering, voortaan tweetalig uit te voeren en hiermee te voldoen aan de afspraken die gemaakt zijn in het Bestuursakkoord over het Frysk (BFTK).

2. Wat moat deputearre beslute?

1. Instemmen met het door GS laten vaststellen van bijgevoegd DS-stik 'Twataligens yn it Ferkear', waarbij de dienst voorstelt de volgende aanpassingen in het DS-stik aan te brengen (na behandeling in dit PO zullen aanpassingen ter instemming worden voorgelegd aan gedeputeerde Folkerts, die al met de nu voorliggende versie heeft ingestemd):

- a. Het inkorten van de 'koarte gearfetting'. Tekstvoorstel:

It Frysk is in offisjele taal yn de provinsje Fryslân. Foar de fitalens fan it Frysk is it wichtich dat it Frysk yn de iepenbiere romte better sichtber is. Foarsteld wurdt oan DS om de noarm fan ferkearsbuorden mei tekst, yn it Fryske taalgebiet twatalich fêst te stellen, de ferkearsbuorden op de Fryske diken ûnder provinsjaal behear yn 'e twadde helte fan de BFTK-perioade twatalich te meitsjen en harren yn te setten om it Ryk en de gemeenten itselde dwaan te litten op de diken ûnder harren behear.

- b. Het besluitpunt onder 6.1 aanvullen met de geel gemarkeerde tekst:

Foar talige uteringen yn it ferkear dêr't de provinsje Fryslân ferantwurdlik foar is, tenei twatalichheid (de Nederlânske en Fryske taal) maksimaal reëel, as noarm fêst te stellen yn it Fryske taalgebiet

- c. Het besluitpunt onder 6.2 als volgt te wijzigen waarbij de geel gemarkeerde tekst nieuw is en doorhalingen de te verwijderen woorden betreffen:

As provinsje Fryslân de ferfryske fan ferkearsbuorden op te nimmen yn de planning en yn de twadde perioade fan de BFTK (fanôf 2026) in begjin te meitsjen mei it sa folle mooglik de ferfangen ing fan alle ferkearsbuorden mei tekst op provinsjale diken yn it Fryske taalgebiet troch Frysk-Nederlânske ferkearsbuorden;

- d. Als besluitvormingspunt 6.5 toevoegen:
de maatregels nei útfiering te evalúearjen, rekken hâldend mei de effekten op 'e ferkearsfeiligens, en ek om it effekt te meten fan it ferbetterje fan de sichtberens fan it Frysk.

- e. Het volgende aandachtspunt toevoegen onder 8 Bestjoerlike oandachtspunten:

*It Provinsjaal belied oangeande it dykûntwerp
Yn de 'Nota integraal wegontwerp' is besocht it tal buorden, dykmeubilêr ensfh. sa beheind mooglik te hâlden. Dat draacht by oan in rêstich byld fan 'e dyk, wêrmei de ferkearsfeiligens ferbetteret. It soarget ek foar in ûnfersteurde ûnderfining fan it lânskip lâns de dyk. It tafoegjen fan ekstra oanwizings is yn striid mei dit belied. It effekt sil faaks gering wêze, mar bygelyks by 'bewegwijzering' kin twataligens liede ta flinke oanpassings. It is dêrom wichtich dat der nei de útfiering fan de maatregel in evaluaasje plakfint. De resultaten yn oare lannen binne gewoan gjin 100% garânsje foar Fryslân.*

- f. De voetnoten uit het DS-stik verwijderen. Zonodig kan in het DS-stik staan dat meer informatie desgevraagd beschikbaar is.

2. In te stemmen met de antwoordbrief aan gemeente Achtkarspelen.

3. Past it yn it belied?

Ja, het past in het nieuwe Bestjoersakkoart Fryske Taal en Kultuur (BFTK), waarin een regierol is opgenomen voor de provincie inzake de uitrol van tweetalige verkeersborden in Fryslân en dat hier in de tweede helft van de BFTK-periode mee gestart zal worden. Vanuit de voorbeeldrol is het eveneens van belang dat Deputearre Steaten formeel besluiten om verkeersborden tweetalig te maken.

Er is een relatie met de motie 2938 fan de FNP.

Het uitbreiden van bebording past niet in het huidige beleid van de provincie voor het wegontwerp. Dit beleid steekt in op het minimaliseren van het aantal borden en aanduidingen langs wegen.

4. Wat kost it, wêr komt it jild wei en wat krije we der foar?

Door de HR Groep Streetcare, die ook de Provinciale bebording in beheer heeft, is een kostenraming opgesteld.

De kosten voor provinciale wegen bedragen € 567.000,-, inclusief bewegwijzering en €420.000,-, exclusief bewegwijzering. Deze kosten passen binnen de begroting van 'Zichtbaarheid tweetalige provincie' die voor de komende 4 jaar beschikbaar is.

T.a.v. de geraamde kosten voor de bewegwijzering merkt de dienst op dat het bedrag voor vervanging van de bewegwijzering veel hoger wordt ingeschat. In veel gevallen zal hiervoor ook de gehele mast moeten worden vervangen.

5. Moat der publisiteit oan jûn wurde?

Ja.

Neiere taljochting:

Het bijgevoegde DS-stik bevat een uitgebreide toelichting op e.e.a. Het gaat om de RVV-verkeersborden waarbij sprake is van teksten.

Daarnaast bestaat (CdK) de wens om bewegwijzering hierin ook mee te nemen. Naast het feit dat dit nogal wat financiële gevolgen heeft, ligt dit bovendien politiek gevoelig bij sommige gemeenten.

AVVF en OVVF

Dit onderwerp staat op de rol van het AVVF op 12 juni en het OVVF op 10 juli 2024. Voor de beeldvorming naar gemeenten / rijk toe, zou het positief zijn als besluitvorming door DS voor 10 juli plaatsvindt.

Verkeersveiligheid

In het DS-stik wordt uitgebreid stilgestaan bij de effecten op de weggebruiker van tweetaligheid van verkeersborden. Uit diverse onderzoeken blijkt dat er geen negatieve gevolgen zijn te verwachten.

De dienst neemt dit als uitgangspunt. Na toepassing van deze maatregel is een evaluatie echter wenselijk. Vanuit het eigen beleid is de afgelopen jaren juist de insteek geweest om het aantal borden en dergelijke te minimaliseren. En zoals eerder al opgemerkt, is toepassing in andere landen geen garantie voor de veiligheid op de Fryske Diken.

Verdere uitwerking

De komende tijd zal een nadere verkenning plaatsvinden, onder meer in samenwerking met de rijksoverheid. Hierbij zal er aandacht zijn voor de vormgeving en praktische invulling van dit onderwerp.

Vanuit haar regierol zal de provincie verder zorgdragen voor het opstellen van teksten voor formele, maar ook informele verkeersaanduidingen, zodat gemeenten hierin een handige leidraad krijgen en er zorg is voor uniformiteit in uitvoering.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen